

Stockholmsinitiativet förtjänar sin förvillarutmärkelse

Magnus Westerstrand och Olle Haggström

Newsmill, 4 januari 2011

När en av Stockholmsinitiativets frontfigurer, professor Ingemar Nordin från Linköping universitet, här på Newsmill den 31/12 försöker sig på ett försvarstal, så missuppfattar eller förvränger han på typiskt maner vad förvillarutmärkelsen avser. Han försöker få det till att VoF brännmärker dem för att de vågar ge uttryck för en annan ståndpunkt i klimatfrågan än den gängse. Men det är ju inte för sina uppfattningar som Stockholmsinitiativet fått sin förvillarutmärkelse, utan för debattmetoderna.

Föreningen Vetenskap och Folkbildning (VoF) har i mer än 20 år delat ut ett årligt förvillarpris till personer och föreningar som okritiskt propagerat för exempelvis astrologi, slagrutor, homeopati, kreationism och annan pseudovetenskap. Nyligen har utmärkelsen "Årets förvillare 2010" tilldelats ett nätverk vid namn Stockholmsinitiativet.

På Stockholmsinitiativets hemsida kan man läsa att deras syfte är att "medverka till en öppen och rationell diskussion i klimatfrågan och verka för att politiska beslut gällande frågor som rör klimatförändring har sin grund i sund och verifierbar vetenskap". I själva verket gör de det motsatta. Med en strid ström av utspel och debattinlägg gör de allt de kan för att sprida förvirring om var det klimatvetenskapliga kunskapsläget står.

De företräder inte ens någon koherent uppfattning, utan torgför glatt en rad oförenliga ståndpunkter. Ibland heter det att någon global uppvärmning inte pågår, ibland att den globala uppvärmningen visserligen är en realitet men att den inte är orsakad av mänsklig aktivitet, ibland att den kanske visst är mänskligt orsakad men att det hur som helst bara är skönt att det blir lite varmare, och ibland till sist att uppvärmningen måhända kan ha en och annan oönskad bieffekt men att det i alla fall är för sent eller för dyrt att göra något åt saken.

Inte utan viss skicklighet har Stockholmsinitiativet spelat på massmedias tendens att vilja ge lika utrymme åt "båda sidor" i en fråga, oavsett det faktiska vetenskapliga kunskapsläget. En annan genomgående taktik är att blåsa upp vetenskapliga osäkerheter till ogrundade proportioner och hävda att vi ingenting vet. En tredje är att fästa avseende vid enbart de enstaka studier som pekar i önskad riktning, utan att bry sig om den klimatvetenskapliga helhetsbilden och det berg av evidens som pekar åt motsatt håll.

När en av Stockholmsinitiativets frontfigurer, professor Ingemar Nordin från Linköping universitet, här på Newsmill den 31/12 försöker sig på ett försvarstal, så missuppfattar eller förvränger han på typiskt maner vad förvillarutmärkelsen avser. Han försöker få det till att VoF brännmärker dem för att de vågar ge uttryck för en annan ståndpunkt i klimatfrågan än den gängse. Men det är ju inte för sina uppfattningar som Stockholmsinitiativet fått sin förvillarutmärkelse, utan för debattmetoderna. Till dessa hör förvrängningar av forskaruttalanden, rena citatförfälskningar, lögner om observationsdata, falska anklagelser mot enskilda forskare, etc etc. Se gärna bloggen Uppsalainitiativet där vi så gott vi hinner med försöker punktmarkera Stockholmsinitiativets ohederligheter.

Ett pittoreskt inslag i Nordins argumentation är hur han, i ett försök att hävda Stockholmsinitiativets trovärdighet, framhåller att The Climate Scam (där såväl Nordin som flera andra Stockholmsinitiativsföreträdare medverkar) utnämns till "årets blogg" av Smålandsposten. Något som också är rakt av fel, i själva verket gjordes utnämningen av en sportreporter på Smålandsposten (ej tidningen). Tungt värre! Samtidigt kan han inte låta bli att spela ut martyrkortet och hävda att "hade detta varit medeltiden så hade vi förmodligen blivit brända på bål".

En extra allvarlig aspekt på Stockholmsinitiativets verksamhet är att flera av de ledande namnen i deras desinformationskampanj gärna står med sina fina akademiska titlar i sammanhanget. Förutom Nordin kan nämnas professorerna Peter Stilbs (KTH) och Carl-Gustaf Ribbing (Uppsala universitet). På så vis bidrar de inte bara till förvirring i klimatfrågan, utan också till att allmänhetens förtroende för universiteten riskerar att skadas.

En anmärkningsvärd detalj är att en annan av de aktiva i Stockholmsinitiativet, docent Nils-Axel Mörner från Stockholms universitet, i och med årets utmärkelse nu kan skryta med att ha fått förvillarpriset inte mindre än två gånger. Han utsågs nämligen till Årets förvillare redan 1995, för sina slagrutekurser där han propagerat för sedan länge tillbakavisade myter.

Låt oss blott ge ett exempel ur mängden på Stockholmsinitiativets ohederliga retorik. I Svenska Dagbladet den 31 juli 2009 hävdar tolv av deras företrädare att "inga observationer talar för att koldioxidutsläppen har eller kommer att få en avgörande betydelse för klimatet". Detta påstående (som de ofta återkommit till och som finns med under rubriken "Vision, mål och organisation" på deras hemsida) är rakt av fel. Förutom att den grundläggande fysikaliska mekanismen - koldioxidens växthuseffekt - är välbelagd i laboratorier, så finns en mängd olika klimatdata som pekar just på koldioxidens avgörande verkan. Varken 1900- talets uppgång i global medeltemperatur eller istidernas enorma klimatfluktuationer blir begripliga med mindre än att koldioxiden tas med i beräkningarna. Allt detta är välkänd klimatvetenskap som Stockholmsinitiativets företrädare vägrar att låtsas om.

I och med årets förvillarpris kan man hoppas att Newsmill och andra tidningars debattsidor blir försiktigare med att publicera Stockholmsinitiativets ohederligheter. Dock finns många andra därute som via tidningar vill nå ut med sina pseudovetenskapliga budskap - vi behöver inte gå längre tillbaka än till 2009 års förvillarpristagare Annika Dahlqvist (även känd som Fettdoktorn) som haft enorm draghjälp av kvällstidningarna i spridandet av sina vetenskapligt grundlösa teorier om hur en viss diet skulle skydda mot cancer och svininfluensa.

Därför behövs det en allmänt mer kritisk inställning på tidningsredaktionerna. Då en skribent inkommer med en text med uttalanden i vetenskapliga frågor borde redaktionen helst vända sig till någon forskare på området för att bedöma tillförlitligheten, eller åtminstone göra ett försök att avgöra varifrån skribenten hämtar sina påståenden. Kommer de från erkända vetenskapliga tidskrifter, eller (som så ofta när det gäller Stockholmsinitiativet) från bloggösfärens vildvuxna visklek?